

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง
ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

หลักการ

ปรับปรุงประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง
ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

เหตุผล

โดยที่การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๕๒ ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานการอุดมศึกษา การผลิตบัณฑิต
ที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศ สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเสียใหม่ เพื่อให้การจัด
การศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ
สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องออกประกาศกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ในประกาศกระทรวงนี้

“การจัดการศึกษา” หมายความว่า การดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยการสอนหรือการวิจัยเพื่อให้ได้อนุปริญญา ปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต

“นอกลูกสถานที่ตั้ง” หมายความว่า สถานที่จัดการศึกษาอื่นใดของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีใช้เป็นที่ตั้งหลักของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และได้จัดตั้งตามที่พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นกำหนด

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งด้วยวิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือวิธีการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกลทั้งหลักสูตรหรือเฉพาะบางส่วนตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกำหนดก็ได้

ข้อ ๔ การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมิใช่การจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก

(๒) เป็นการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศ

(๓) เป็นสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความเชี่ยวชาญ

(๔) เป็นการจัดการศึกษาในหลักสูตรเดียวกับหลักสูตรเดิมที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับทราบและได้เปิดสอนในสถานที่ตั้งแล้ว โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรดังกล่าวมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งรุ่น และยังมีจัดการศึกษาหลักสูตรนั้นในสถานที่ตั้งอย่างต่อเนื่อง

(๕) เป็นหลักสูตรที่ได้เปิดสอนในสถานที่ตั้งที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรในระดับดีขึ้นไป ซึ่งประเมินโดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(๖) เป็นหลักสูตรที่ได้เปิดสอนในสถานที่ตั้งที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับคณะวิชา โดยให้ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสุดท้ายของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จากสามส่วน ดังต่อไปนี้

(ก) ผลการประเมินภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก

(ข) ด้านคุณภาพบัณฑิต ไม่ต่ำกว่าระดับดี

(ค) ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ไม่ต่ำกว่าระดับดี

(๗) มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซึ่งมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

(๘) จัดสิ่งสนับสนุนทางการศึกษาที่มีมาตรฐานเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในสถานที่ตั้ง

(๙) จัดให้มีการให้คำปรึกษาทางวิชาการ การแนะแนวอาชีพ การจัดบริการสวัสดิการนักศึกษา และบริการด้านอื่นให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในสถานที่ตั้ง

(๑๐) มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ

(๑๑) มีระบบบริหารงานบุคคล ระบบการเงิน และระบบทะเบียนนักศึกษาที่เป็นระบบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานที่ตั้ง และสามารถตรวจสอบได้

(๑๒) ดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเสนอขอความเห็นชอบการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) โครงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่มีรายละเอียดตามที่กำหนดในข้อ ๔ รวมทั้งรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาจัดการศึกษา

(๒) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ สิทธิการเช่า หรือสิทธิในการใช้ที่ดินและอาคารที่จะใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่าระยะเวลาตามที่กำหนดใน (๑) พร้อมทั้งที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

(๓) หลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๔ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

ข้อ ๖ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามข้อ ๕ แล้ว อธิการบดีสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต้องแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายในสามสิบวัน พร้อมเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) หลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๕ (๑) (๒) และ (๓)

(๒) หลักฐานการให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐต้องเริ่มจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งภายในระยะเวลาไม่เกินวันเริ่มต้นปีการศึกษาถัดไปนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่เริ่มจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่สามารถดำเนินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้เสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความเห็นชอบขยายระยะเวลาการจัดการศึกษา โดยให้กระทำได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษา แล้วเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อทราบ

ข้อ ๗ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง ให้เสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความเห็นชอบ แล้วแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อทราบภายใน สามสิบวัน พร้อมแนบเอกสารและหลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๕ และให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดในข้อ ๔ และข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต้องรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งและรายชื่อนักศึกษาต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามแบบรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดปีการศึกษาและต้องเปิดเผยรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง ต่อสาธารณชน

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง และรายชื่อนักศึกษาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษาตามวิธีการและ ระยะเวลาที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด แล้วรายงานผลการตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษา ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา หากผลการตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตตามประกาศกระทรวงนี้ ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา ให้ยุติการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ยุติจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งในหลักสูตรใด ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามวรรคสอง คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาของ รัฐปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเท่าที่จำเป็นก็ได้

ข้อ ๙ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ประสงค์จะเลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง ให้เสนอ สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความเห็นชอบแล้วให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งและแผนการจัด การศึกษาของนักศึกษาที่เหลืออยู่ก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่าสามเดือน เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแล้วจึงจะเลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความเห็นชอบให้เลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง ในหลักสูตรใดของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเท่าที่จำเป็นก็ได้

ข้อ ๑๐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศ กระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ต่อไปสำหรับหลักสูตรที่มีผลการประเมิน ในระดับผ่านจากการตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบ ผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ข้อ ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศ กระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยอยู่ระหว่างการปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งจากการตรวจประเมินการจัด การศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ต่อไป พลาวก่อน เมื่อได้ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้นอีกครั้งหนึ่ง หากมี ผลการประเมินในระดับผ่าน ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการ การอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งภายในระยะเวลาหนึ่งภาคการศึกษานับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือไม่ผ่านการประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาให้ยุติการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถานบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นต่อไป และให้นำความในวรรคสามของข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยยังไม่ได้รับการตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ต่อไปพลางก่อน และให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษานั้น หากมีผลการประเมินในระดับผ่าน ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งสำหรับหลักสูตรนั้นได้เป็นระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง เมื่อได้ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นอีกครั้งหนึ่ง หากมีผลการประเมินในระดับผ่าน ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งภายในระยะเวลาหนึ่งภาคการศึกษานับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือไม่ผ่านการประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาให้ยุติการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถานบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นต่อไป และให้นำความในวรรคสามของข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ การตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ให้ตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒

ความในข้อ ๘ มิให้นำมาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีผลการประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งในระดับผ่านตามข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เลขที่รับ.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่)

คำขอเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๑. ข้าพเจ้า.....ตำแหน่งอธิการบดี
มหาวิทยาลัย/สถาบัน/วิทยาลัย.....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้เปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง
จากสถานที่เดิม คือ.....
.....
เปลี่ยนแปลงสถานที่เป็น.....
.....

ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เป็นต้นไป ในหลักสูตรดังต่อไปนี้

(๑).....

(๒).....

(๓).....

๒. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้ว

(๑) โครงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่มีรายละเอียดตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการฯ
ข้อ ๔ รวมทั้งรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาจัดการศึกษา

(๒) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ สิทธิการเช่า หรือสิทธิในการใช้ที่ดินและอาคาร
ที่จะใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

(๓) หลักฐานตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการฯ ในข้อ ๔ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

(๔) หลักฐานการให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษา

ของรัฐ

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

อธิการบดี.....